

# Burgemeester en Wethouders

Retouradres: Postbus 9100, 2300 PC Leiden

Leden van de gemeenteraad

Gemeente Leiden  
Bezoekadres Stadhuis  
Stadhuisplein 1  
Postadres Postbus 9100  
2300 PC Leiden  
Telefoon 071-5165165  
E-Mail sleutel@leiden.nl  
Website www.leiden.nl/gemeente

Datum 18 juni 2010  
Ons kenmerk  
Onderwerp Financiële kaderbrief 2011

Contactpersoon Pieter van der Straaten  
Doorkiesnummer 5660

Geachte leden van de gemeenteraad,

De gemeente Leiden staat net als veel andere gemeenten financieel zwaar weer te wachten. De nasleep van de economische crisis tast onze inkomsten in de komende jaren flink aan, langs verschillende routes. Zo nemen onze inkomsten uit het gemeentefonds niet langer toe met de inflatie, maar deze inkomsten dalen. In 2011 en 2012 blijft de daling als gevolg van het bestuursakkoord tussen de rijksoverheid en de VNG nog beperkt, maar voor de periode na 2012 wordt een forse afname verwacht. De tweede route waarlangs de financiële crisis zich laat voelen, heeft betrekking op het verdienend vermogen van de gemeente. De inkomsten uit verkoop van gemeentebezit (grond, vastgoed) zijn sterk teruggelopen, doordat beleggers en ontwikkelaars de hand op de knip houden.

Na ons aantreden zijn we met het presidium van de gemeenteraad tot het inzicht gekomen dat het niet mogelijk is al voor de zomer een perspectiefnota aan te bieden en te bespreken. Een perspectiefnota geeft idealiter inzicht in de speerpunten van beleid, in de afwegingen die gemaakt zijn bij de totstandkoming van die speerpunten, en in de belangrijkste financiële beslissingen.

Deze Financiële kaderbrief 2011 schetst de omvang van de financiële problematiek waarvoor wij staan naar de inzichten van vandaag, en over de procedure die wij willen hanteren om te komen tot oplossingen voor deze problematiek. Ook geven wij de zoekrichting aan voor die oplossingen.

## **Programma Ruimtelijke Investerings Leiden (Pril)**

Voor het Programma Ruimtelijke Investerings Leiden zou het totaal aan ruimtelijke ambities voor de komende vier jaar (2010-2013) leiden tot een negatieve kasstand bij de Vereveningsreserve Grondexploitaties (het 'vrij vermogen') van bijna € 79 mln. Daar waar de vereveningsreserve Grondexploitaties (van 19,5 miljoen eind 2009) voldoende is voor alle besloten projecten, zou de som van claims en risicoreserveringen voor nog niet besloten projecten dit forse tekort veroorzaken in de Vereveningsreserve Grondexploitaties.

**Meerjarenbeeld begroting 2010 – 2013 (x € 1.000)**

Een doorkijk voor de periode 2011 tot en met 2014 geeft een oplopend structureel tekort van meer dan € 20 miljoen per jaar.

		2011	2012	2013	2014
	<b>Meerjarenbeeld begroting 2010 – 2013</b>	0	-1.755	-6.516	-6.516
<b>401</b>	Ontwikkeling kapitaallasten	-100	2.500	2.500	-3.150
<b>402</b>	Onderhoud en vervanging Riolering	-500	-600	-700	-900
<b>403</b>	Geldleningen, beleggingen en bespaarde rente reserves	100	0	-100	-200
<b>404</b>	Overige autonome ontwikkelingen	-273	-300	-300	-480
	<b>Saldo MJB 2011 - 2014 (beginstand)</b>	<b>-773</b>	<b>-155</b>	<b>-5.116</b>	<b>-11.246</b>
<b>405</b>	Posten die voortvloeien uit het beleidsakkoord	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
<b>406</b>	Beleidsintensivering	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
	<b>Tussenstand</b>	<b>-3.773</b>	<b>-3.155</b>	<b>-8.116</b>	<b>-14.246</b>
<b>407</b>	Algemene uitkering gemeentefonds (schatting)			-4.000	-6.000
	<b>Saldo MJB na verwerking schatting ontwikkeling algemene uitkering</b>	<b>-3.773</b>	<b>-3.155</b>	<b>-12.116</b>	<b>-20.246</b>
		<b>N</b>	<b>N</b>	<b>N</b>	<b>N</b>

401 Ontwikkeling kapitaallasten.

Voor de jaren 2012 en 2013 is er sprake van onderuitputting van kapitaallasten door vertraging in de uitvoering van het Investeringsplan 2010 -2013. De stijging vanaf 2014 wordt veroorzaakt door het toevoegen van een nieuwe jaarschijf aan het Investeringsplan en het oplopen van de kapitaallasten voor de investering van de Ringweg Oost (RWO).

402 Onderhoud en vervanging Riolering

Op 18 februari heeft de gemeenteraad het "Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2009 tot en met 2013" vastgesteld. Bij de behandeling van het rioleringsplan moet voor de komende jaren rekening worden gehouden met de volgende nadelige ontwikkeling (bedrag x € 1.000,-)

	2011	2012	2013	2014
	487	580	682	867

403 Geldleningen, beleggingen en bespaarde rente reserves.

Het financieringsresultaat (rente over leningen, kaspositie en de reserves) wordt elk jaar opnieuw berekend op basis van de verwachte financieringspositie.

#### 404 Overige autonome ontwikkelingen

De autonome ontwikkelingen bestaan naast een aantal kleinere bedragen uit twee grotere mutaties. Het gaat om de raming van de onderhoudskosten van het archeologisch park Matilo en de Tuin van Noord. Totaal € 160.000. Ringweg Oost vanaf 2014, € 180.000, en om de verwerking van een lagere WSW subsidie van € 275.000.

#### 405 Uitvoering van het beleidsakkoord.

Wij verwachten dat de structurele kosten van uitvoering van het beleidsakkoord uit "Samen Leiden" 1,5 mln euro zullen bedragen.

#### 406 Beleidsintensiveringen

Naast de prioriteiten die in "Samen Leiden" zijn gepresenteerd, verwachten wij dat ook 1,5 mln euro nodig zal zijn voor beleidsintensiveringen buiten het beleidsakkoord.

#### 407 Algemene uitkering gemeentefonds (schatting)

De omvang van het gemeentefonds (GF) is tot en met 2011 bevroren. De reële groei voor de jaren vanaf 2012 is op "nul" gesteld. Daling wordt veroorzaakt doordat Nederland wel groeit maar het Gemeentefonds in omvang gelijk blijft. Leiden heeft te maken met een stagnerend inwoneraantal. Hierdoor daalt de algemene uitkering voor Leiden sneller dan gemiddeld in Nederland.

De ontwikkeling Algemene uitkering is sterk afhankelijk van de omvang en het tempo van de Rijksbezuinigingen en de doorwerking daarvan naar het gemeentefonds en overige specifieke uitkeringen.

Er bestaat thans grote onzekerheid over de doorwerking vanaf 2012 van rijksbezuinigingen op het Gemeentefonds en op de specifieke uitkeringen die de gemeente Leiden ontvangt. We gaan nu uit van een reële achteruitgang van 16 miljoen (het aandeel van Leiden in de totale bezuiniging op het GF van 1,7 miljard). Op basis van een geleidelijke doorvoering van de rijksbezuinigingen vanaf 2013 houden we rekening met een structurele cumulatieve daling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds van 2 miljoen per jaar (waarbij het deel voor 2012 wordt toegevoegd aan 2013). (Voor de beoordeling door de Provincie van een structureel sluitende meerjarenraming 2012 – 2014 blijft deze rijksbezuiniging buiten de beoordeling.)

#### **"Vrije" Nuonreserve**

De vrije NUON reserve bedraagt eind 2009 € 107,6 miljoen euro. Het blijft belangrijk ons te realiseren dat ruim 9 miljoen van deze reserve voor een periode van 4 jaar als garantiereservering is weggezet en 51% van de totaal overeengekomen verkoopsom van de NUON aandelen (€ 114 miljoen) nog door Vattenfall dient te worden betaald in 2011, 2013 en 2015. De NUON reserve kan conform de in het beleidsakkoord overeengekomen verdeelsleutel worden gebruikt ter dekking van investeringen. Dit kan lopen via autonome dotaties aan de Vereveningsreserve Grondexploitatie of middels directe dekking voor kapitaalinvesteringen of risico reserveringen.

### **Opdracht**

Het college heeft de gemeentesecretaris opdracht gegeven oplossingen aan te dragen voor de dekkingsbehoefte die voortvloeit uit het PRIL en uit het meerjarenbeeld van de concernbegroting langs de volgende lijnen:

1. Maatregelen uit scenario Centrumstad uit Palet 2010;
2. Maatregelen uit andere scenario's uit Palet 2010, die niet strijdig zijn met de gedachte achter scenario Centrumstad;
3. Putten uit de "Overige maatregelen" die zijn benoemd in Palet 2010;
4. Financiële voordelen voortvloeiend uit het Shared Service Center Leidse regio;
5. Financiële voordelen voortvloeiend uit de afspraak zoals vastgelegd in het beleidsakkoord inzake de besparingen en verbeteringen bij de afdeling Stedelijk Beheer;
6. Besparingen op bureaucratie en niet-uitvoerende functies in de ambtelijke organisatie;
7. Temporisering van investeringen;
8. Trendmatige verhoging van lasten, met als leidend principe: vergroening en kostendekkendheid conform het profijtbeginsel;
9. Taakstelling voor subsidies;
10. Stringenter arbeidsmarktbeleid;

Als de bovenstaande zoekrichtingen niet of onvoldoende voorzien in de benodigde dekkingsbehoefte, zullen wij aanvullende maatregelen voorstellen voor besparingen op producten, in onderlinge samenhang per programma uit de programmabegroting.

### **Tot slot**

Leiden staat voor haar grootste bezuinigingsoperatie ooit. € 20 miljoen structureel en bijna € 80 miljoen incidenteel dwingt tot ingrijpende keuzen. Keuzen die wij ook snel na het zomerreces dienen te maken. In die zomermaanden worden de bezuinigingsmaatregelen in lijn met de richtlijnen bij de opdracht verder uitgewerkt. Eind september, begin oktober 2010 ontvangt u van ons een sluitende begroting 2011 en een sluitend meerjarenperspectief tot en met 2014.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Leiden,  
de Secretaris, de Burgemeester,